



ΑΝΑΣΤΟΧΑΣΜΟΣ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ

(REFLECTION BY USING PICTURES)

Σκοπός

Ο σκοπός αυτού του αναστοχαστικού εργαλείου είναι να υποκινήσει τον αναστοχασμό των υποκρυπτόμενων ιδεών όσον αφορά την ποιότητα των εκπαιδευτικών επιλέγοντας εικόνες οι οποίες χρησιμοποιούνται ως μεταφορές για την ποιότητα των εκπαιδευτικών.

Ομάδα-στόχος

Η ομάδα στόχος για αυτή την δραστηριότητα μπορεί να ποικίλει. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί με εκπαιδευτικούς, εκπαιδευτές εκπαιδευτικών, φοιτητές, διευθυντές και διαμορφωτές της εκπαιδευτικής πολιτικής (ή και μικτές ομάδες) τόσο σε σχολικό (ιδρυματικό) περιβάλλον όσο και σε εθνικό ή διεθνές. Η ομάδα μπορεί να έχει οποιοδήποτε μέγεθος ε ελάχιστο αριθμό 6 άτομα.

Περιγραφή/ Περίληψη

Ζητείται από τα μέλη που συμμετέχουν να επιλέξουν μια κάρτα από μια ευρεία ποικιλία εικόνων καρτών. Κάθε μέλος επιλέγει μια κάρτα που κατά τη γνώμη του παρουσιάζει «μια ποιότητα του εκπαιδευτικού». Η εικόνα λειτουργεί ως μεταφορά για την συγκεκριμένη ποιότητα.

Με την επιλογή της κάρτας οι συμμετέχοντες αρχίζουν τη συζήτηση, εξηγώντας γιατί διάλεξαν τη συγκεκριμένη κάρτα, έτσι ξεκινά η συζήτηση πάνω στο θέμα της ποιότητας των εκπαιδευτικών.

Μεθοδολογία

Φάση 1

Ο διευκολυντής απλώνει πάνω σε ένα τραπέζι μια μεγάλη ποικιλία από φωτογραφίες/κάρτες. Οι φωτογραφίες δείχνουν μια ποικιλία από εικόνες (ρεαλιστικές, από την καθημερινή ζωή, από αθλήματα, τέχνη, τη φύση, καταστάσεις της τάξης,...)

Οι συμμετέχοντες καλούνται να επιλέξουν μια κάρτα (ή τρεις) από μια ευρεία ποικιλία εικόνων καρτών. Κάθε συμμετέχων επιλέγει μια κάρτα που κατά την άποψή του/της αντιπροσωπεύει την ποιότητα των εκπαιδευτικών. Η εικόνα της κάρτας ενεργεί ως μεταφορά για την ποιότητα των εκπαιδευτικών.

Με την επιλεγμένη κάρτα οι συμμετέχοντες αρχίζουν μια συζήτηση σε ομάδες και εξηγούν γιατί επέλεξαν εκείνη την συγκεκριμένη κάρτα, τι νομίζουν ότι η συγκεκριμένη κάρτα δείχνει (κατά την άποψή τους) και ποιες ποιότητες των εκπαιδευτικών αναπαριστά.



Φάση 2

Στην επόμενη φάση οι ομάδες μπορούν να συζητήσουν ποια από τα στοιχεία της ποιότητας των εκπαιδευτικών τονίζονται από κάθε διαφορετικό μέλος, χρησιμοποιώντας κατάλληλες ερωτήσεις:

- Σε ποιες ιδιότητες δίνουν έμφαση τα μέλη της ομάδας
- Ποια συναισθήματα εμπλέκονται
- Τι τύπου ιδιότητες προσδιορίστηκαν (δεξιότητες, στάσεις, συμπεριφορές, κα.)
- Ποιες διαφορές διαπιστώθηκαν μεταξύ των συμμετεχόντων;
- Μπορούν αυτές οι διαφορές να σχετίζονται με το διαφορετικό υπόβαθρο του κάθε μέλους της ομάδας, κλπ. (όπως τύπο σχολείου, ρόλος, εθνικότητα, φύλο, ηλικία, εμπειρία, πολιτισμικό υπόβαθρο, κλπ.)

Φάση 3

Όλες οι ιδιότητες που αναφέρονται από τις ομάδες μπορούν να συνδυαστούν σε μια μεγάλη λίστα. Ζητείται από τα μέλη των ομάδων να βάλουν σε μια προτεραιότητα αυτά που έχουν γράψει στο κατάλογο και να επιλέξουν τις 10 πιο σημαντικές για αυτούς. Τοποθετώντας τις όλες μαζί σε μια κοινή λίστα, θα έχετε ένα κοινό κατάλογο οπότε και θα έχουν δημιουργήσει κοινά πρότυπα όσον αφορά την ποιότητα του εκπαιδευτικού (αυτό εξαρτάται από το βαθμό συνάφειας της λίστας: κατά πόσο υπάρχει ένας κοινός πυρήνας στις λίστες, που όλοι σχεδόν οι συμμετοχοί θα έχουν επιλέξει και τις αποδέχονται;),

Φάση 4

Τελικά οι συμμετέχοντες μπορούν να ερωτηθούν κατά πόσο ταιριάζουν στον κοινό αυτό κατάλογο και ποιες είναι οι συνέπειες για το επαγγελματικό τους πλάνο ανάπτυξης.

Παραλλαγές

Η μέθοδος μπορεί να εφαρμοσθεί με πολλούς διαφορετικούς τρόπους:

- Η μέθοδος μπορεί να γίνει πιο προσωπική/ξεκινώντας με τη χρησιμοποίηση μιας διαφορετικής αρχικής ερώτησης: "επέλεξε μια εικόνα που αντιπροσωπεύει με τον καλύτερο τρόπο το πώς εσύ βλέπεις την επαγγελματική σου ποιότητά"
- Το παιχνίδι με τις κάρτες εικόνων μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως εισαγωγική δραστηριότητα για να γνωριστούν όλοι οι συμμετέχοντες στην ομάδα καλύτερα μεταξύ τους
- Η μέθοδος μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί και για διαφορετικά θέματα όπως: ποια εικόνα αντιπροσωπεύει ένα καλό σχολείο, την ομάδα σας, τη προσωπική σταδιοδρομία σας, ...
- Όταν οι εικόνες των καρτών που χρησιμοποιούνται συνδέονται με τις καταστάσεις μέσα στις τάξεις, η ερώτηση που μπορεί να τεθεί είναι: "τι νομίζετε ότι θα συμβεί έπειτα;". Αυτό μπορεί να συζητηθεί ή να παιχτεί σε ένα σύντομο παιχνίδι ρόλου.



- Όταν υπάρχει μια μεγάλη ομάδα από συμμετέχοντες στην φάση 3, ένας κατάλογος με τις ιδιότητες που καταγράφονται μπορεί να προκύψει με μια διαδικασία με βήματα:
 - Ξεκινήστε με ζευγάρια, τα οποία θα κάνουν ένα κατάλογο από 5 τις πιο σημαντικές για αυτούς ιδιότητες για την ποιότητα του εκπαιδευτικού, βασισμένες στη δικές τους εικόνες που έχουν επιλέξει και της συζήτησης που έχει προηγηθεί από τη φάση 2
 - Δυο ζευγάρια κάθονται μαζί και συγκρίνουν τις δικές τους 5 ιδιότητες. Τώρα θα πρέπει να αποφασίσουν από αυτές τις 10 να γράψουν τις 5 πιο σημαντικές
 - Δυο ομάδες των τεσσάρων ατόμων (8 άτομα) κάθονται μαζί και συγκρίνουν τις δικές τους 5 ιδιότητες. Τώρα θα πρέπει να αποφασίσουν από αυτές τις 10 να γράψουν τις 5 πιο σημαντικές
 - Κοκ. Μέχρι να φθάσουμε να έχουμε όλη την ομάδα των συμμετεχόντων (ολομέλεια). Όταν η ομάδα σε αυτό το τελικό στάδιο είναι επίσης μεγάλη αποφασίζουν να διαπραγματευθούν ένας από κάθε υποομάδα έτσι ώστε στο τέλος να αποφασίσουν της 5 πιο σημαντικές για το σύνολο των συμμετεχόντων ιδιότητες για την ποιότητα του εκπαιδευτικού.

Θεωρητικό υπόβαθρο

Σε πολλά από τα εργαλεία αναστοχασμού, η εστίαση είναι σε μια προσέγγιση περισσότερο προσανατολισμένη προς τη γλώσσα: μέσω της ανάγνωσης, του γραψίματος, της συζήτησης ή της προφορικής παρουσίασης. Αυτές οι προσανατολισμένες προς τη γλώσσα προσεγγίσεις υποκινούν συχνά τις γνωστικές και αναλυτικές διαδικασίες.

Η χρήση των εικόνων μπορεί να υποκινήσει τον αναστοχασμό χρησιμοποιώντας τις υπόλοιπες αισθήσεις. Με τη χρησιμοποίηση των εικόνων η αφητηρία θα είναι περισσότερο οι προσωπικές συγκινήσεις, οι πεπειθήσεις και η εμπειρία.

Miles, S. & Kaplan, I. (2005) Using images to promote reflection: an action research study in Zambia and Tanzania. In *Journal of Research in Special Educational Needs*, Vol 5, No 2, pp 77-83.

Συνθήκες

Όταν οι ερωτήσεις και οι συζητήσεις είναι περισσότερο σε ένα προσωπικό επίπεδο (π.χ. "επέλεξε μια εικόνα που αντιπροσωπεύει καλύτερα πώς βλέπεις εσύ την επαγγελματική σου ποιότητα"), είναι σημαντικό οι συμμετέχοντες να αισθάνονται ασφαλείς και να νοιώθουν ότι υπάρχει μια κοινή κατανόηση και εμπιστοσύνη.

Υλικά

Μια σειρά από κάρτες με εικόνες. Αυτοί μπορούν να είναι [αγορασμένες](#) ή να τις έχετε δημιουργήσει εσείς οι ίδιοι (από συλλογή καρποστάλ, μέσα από το διαδίκτυο, κ.λπ.).



Ο τύπος εικόνων μπορεί να ποικίλει, ανάλογα με τον τύπο του αναστοχασμού που προορίζεται. Οι εικόνες μπορούν να είναι μεταφορικές (π.χ. ένα αλεξίπτωτο, ένας κάκτος, ζώα, μπαλόνια, κ.λπ.) ή περισσότερο εστιασμένες σε πραγματικές καταστάσεις των τάξεων και της καθημερινής ζωής, που παρουσιάζουν δασκάλους και μαθητές.

Δυνατά & αδύνατα σημεία

Δυνατά:

Η διαδικασία του αναστοχασμού μέσα από τις εικόνες στις κάρτες είναι εύκολη και προσαρμόσιμη.

Μπορείτε να την χρησιμοποιήσετε ως εισαγωγική δραστηριότητα ή μια δραστηριότητα που θα ενεργοποιήσει τους συμμετέχοντες σε μια μεγαλύτερη σύνοδο.

Η χρήση των εικόνων των καρτών μπορεί να υποκινήσει και να φανερώσει τις υπονοούμενες ιδέες και να στρέψει τη συζήτηση στην ανταλλαγή των νοητικών προτύπων και των προσωπικών κατασκευών.

Με τη χρήση των εικόνων των καρτών μια γνωστική και θεωρητική συζήτηση σχετικά με την ποιότητα εκπαιδευτικών μπορεί να εγερθεί σε προσωπικό επίπεδο.

Αδύνατα σημεία:

Οι εικόνες στις κάρτες δεν διευκολύνουν το σε βάθος αναστοχασμό. Το βάθος της διαδικασίας του αναστοχασμού και οι συνέπειες για την επαγγελματική ανάπτυξη εξαρτώνται από την ποιότητα της συζήτησης, την επεξεργασία των σχετικών με τον αναστοχασμό ερωτήσεων, κ.λπ.

Η χρήση των εικόνων δεν υποκινεί μια συστηματική ανάλυση της ποιότητας των εκπαιδευτικών.